

Loppuuko tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttö?

(En anna tyhjentävää vastausta)

Otto Ruokolainen / AHR-seminaari

24.9.2019

”Tupakkakentän” muutos

- Ei enää ainoastaan savukkeet, vaan myös
 - Nuuska ja muu suussa käytettävä tupakka
 - Sähkösavukkeet , ”e-shisha” ym.
 - Kuumennettavat tupakkatuotteet

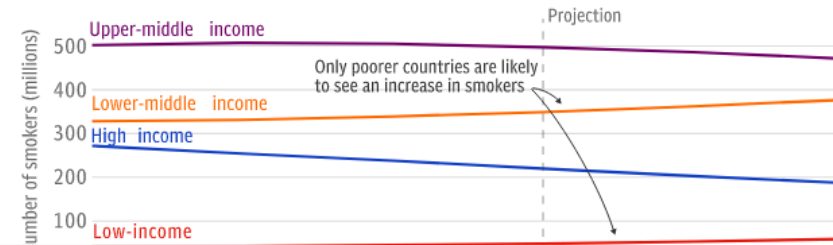
Miksi näin on?

The screenshot shows the Gallup website interface. At the top, there are navigation links for 'What We Do', 'Who We Are', 'Locations', 'Careers', and 'Store'. Below that, a secondary navigation bar includes 'News', 'Business', 'Politics', 'World', 'Education', 'Social & Policy Issues', 'Well-Being', 'Economy', and 'More'. The main content area features a headline 'In U.S., Smoking Rate Hits New Low at 16%' by Andrew Dugan, dated July 24, 2018. A small green box highlights the text 'AMERICANS WHO HAVE SMOKED A CIGARETTE IN THE LAST WEEK'. At the bottom, there is a cookie consent banner.

Smoking is on the up in poorer countries

The report reveals, however, that there are stark disparities between countries and regions. While 62 million smokers in high-income countries stubbed out their cigarettes between 2000 and 2015, the number of smokers in low and middle income countries actually increased by 33 million.

Less wealthy countries will see an increase in smokers
Number of smokers (millions) aged 15+ by country income level

Talous

HS-analyysi: Tupakkayhtiöt oivalsivat, että liiketoiminnan ydin ei olekaan tupakan vaan nikotiinin myynti

Amerikkalainen sähkö tupakkavalmistaja Juul panostaa puolestaan Kiinan markkinoihin, kun Yhdysvaltain hallituksen aiheet kieltää lasten nikotiiniriippuvuutta aiheuttavat makutupakan vaikeuttavat toimintaa kotimaassa.

Luetuimmat

JUURI NYT PÄIVÄ VIIKKO

1. Äiti joi läpi koko raskauden, ja se näkyi Annakaisa Koskisesta jo synnytysairaalassa – "Tämä ei ole minun syyni, ja aion selviytyä" [Tilaa jille](#)

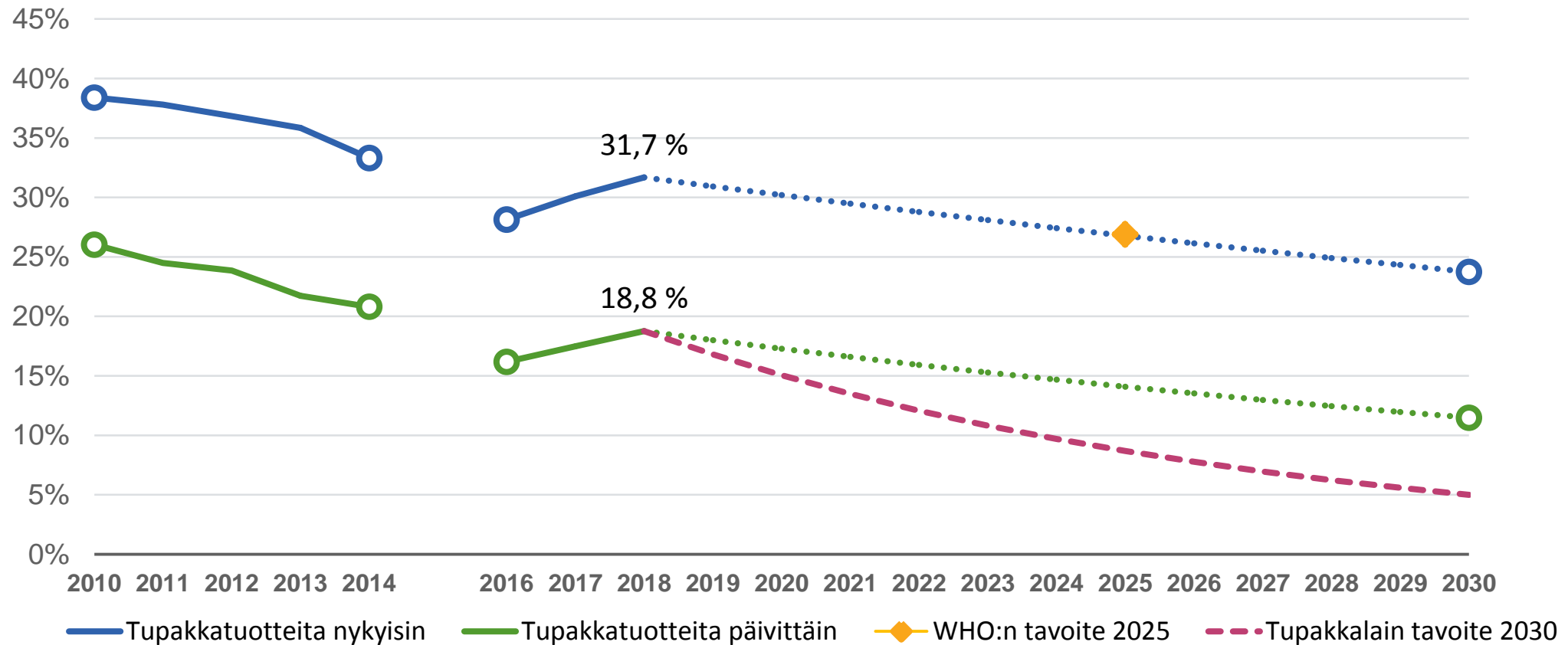
Suomen tupakkalaki ja -politiikka

- Tupakkalain uudistus 2010: tavoitteena **tupakkatuotteiden käytön loppuminen**
- 2016: mukaan myös nikotiinituotteet (ei lääkkeelliset)
- Poliitiikan tasolla ei ”harm reduction” (vrt. esim. Englanti)
- Pyritään pääsemään kokonaan eroon haitallisesta tuotteesta
- ”Nikotiini koukuttaa, tupakka tappaa”?

- Kyllä, mutta myös **nikotiinin haitoista** kertyy koko ajan uutta tietoa
- Esim. muutokset aivojen toiminnassa (Dr. Huib Mansvelder, Oslo, 09/2019), nikotiini lisää syövän pahalaatuisuutta eläimillä (prof Kirsi Vähäkangas)
- → Tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöä halutaan **ehkäistä** ja **vähentää**

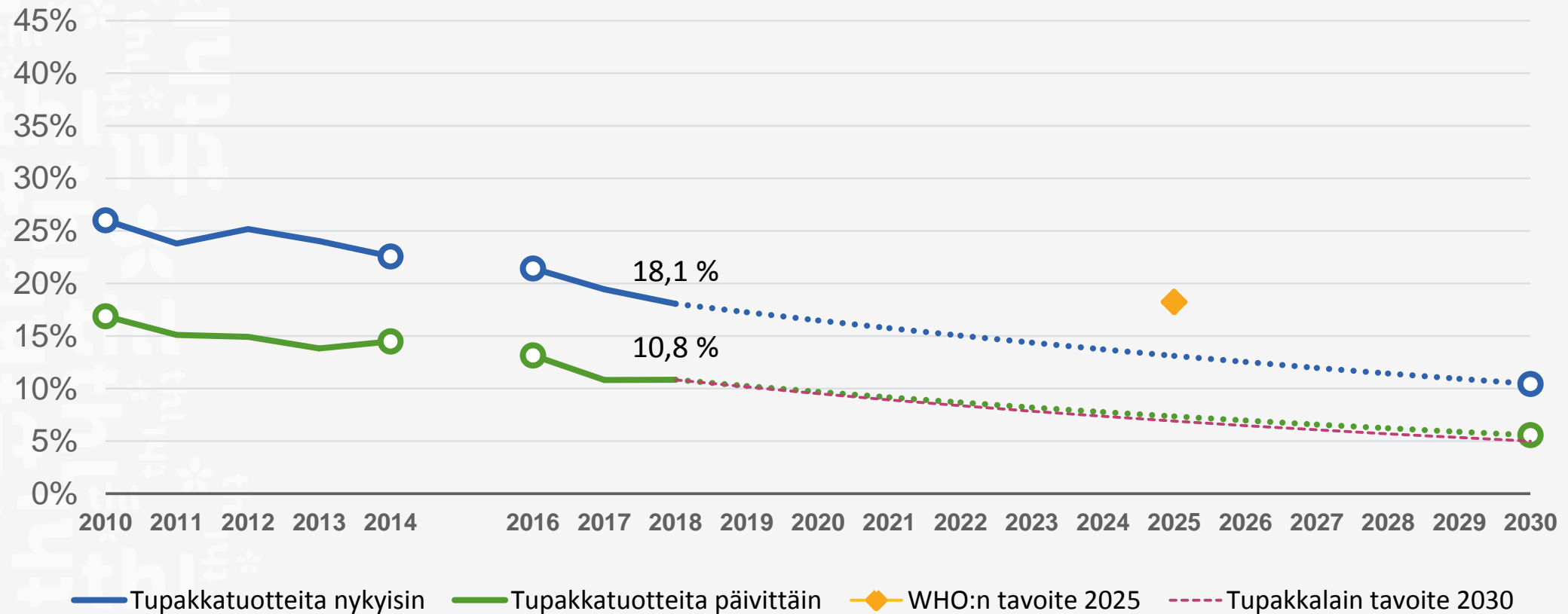
Miten tässä on onnistuttu?

Tupakkatuotteiden käyttö 2010-2018 ja arvio tulevalle trendille, miehet, 20-64-vuotiaat

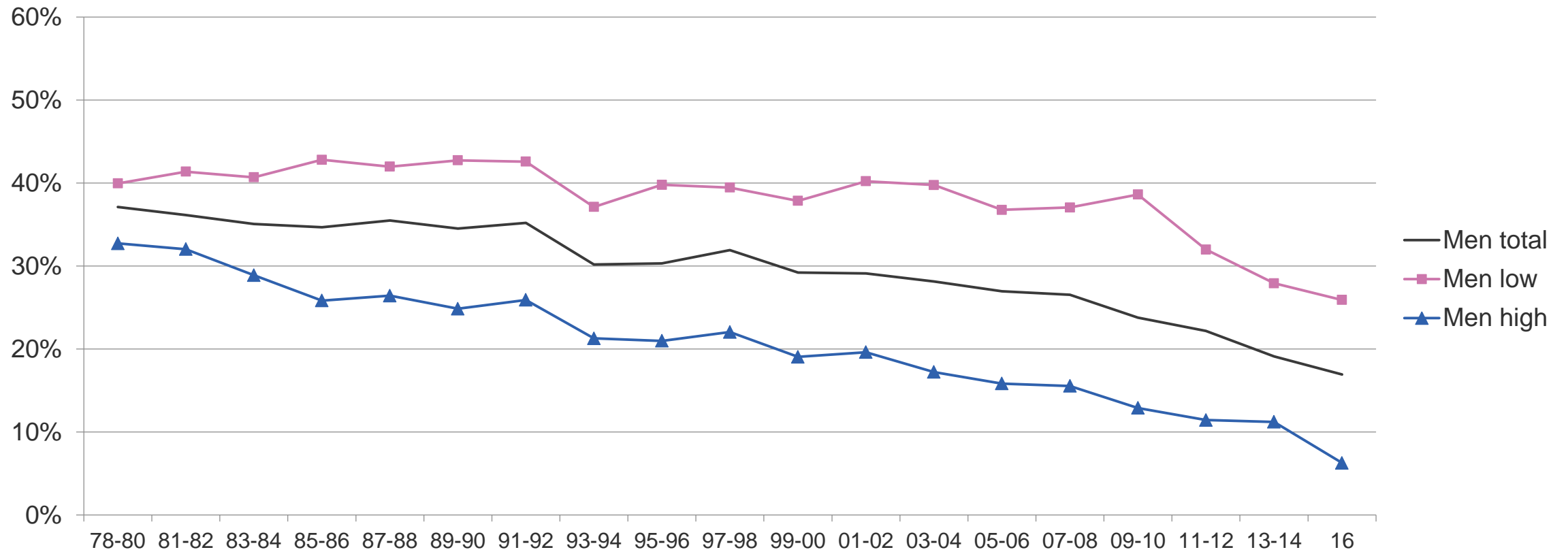
Naiset paremmin...

Tupakkatuotteiden käyttö 2010-2018 ja arvio tulevalle trendille, naiset, 20-64-vuotiaat

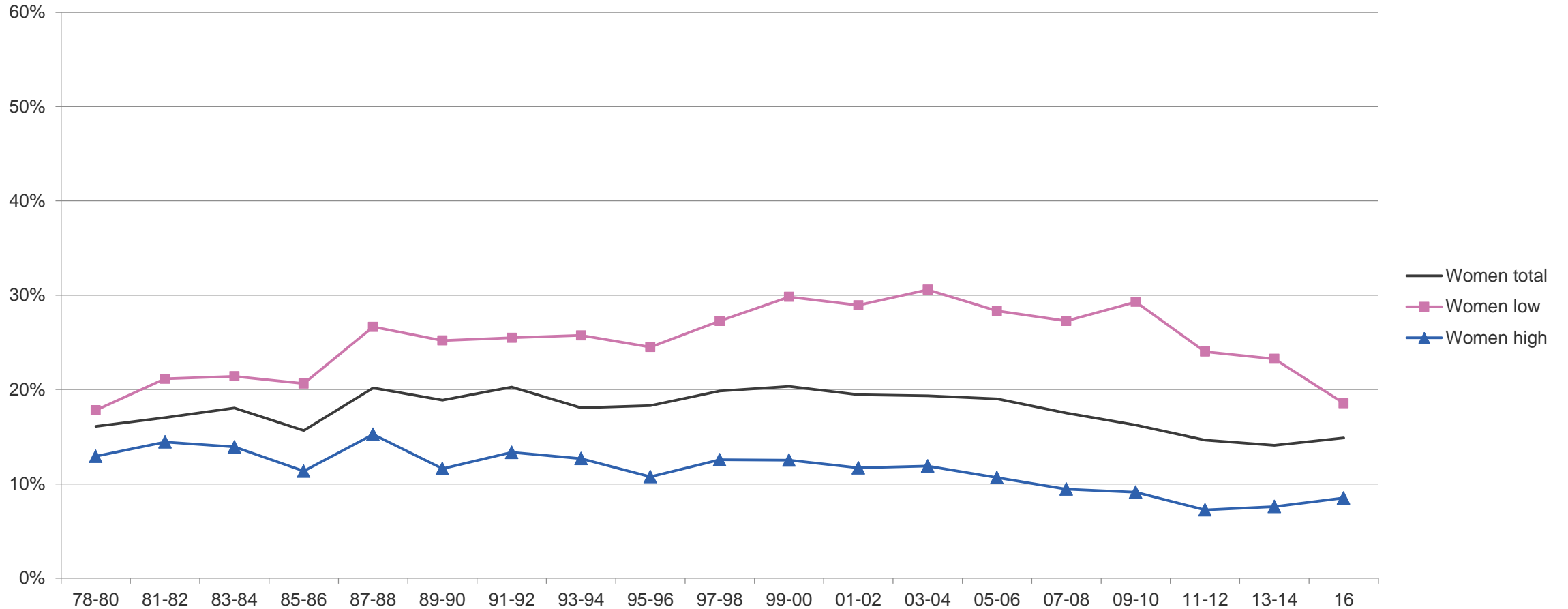

Lisähaaste: väestöryhmittäiset erot suuria

Päivittäinen tupakointi koulutustason mukaan, miehet, 25-64-vuotiaat (ikävakioitu)

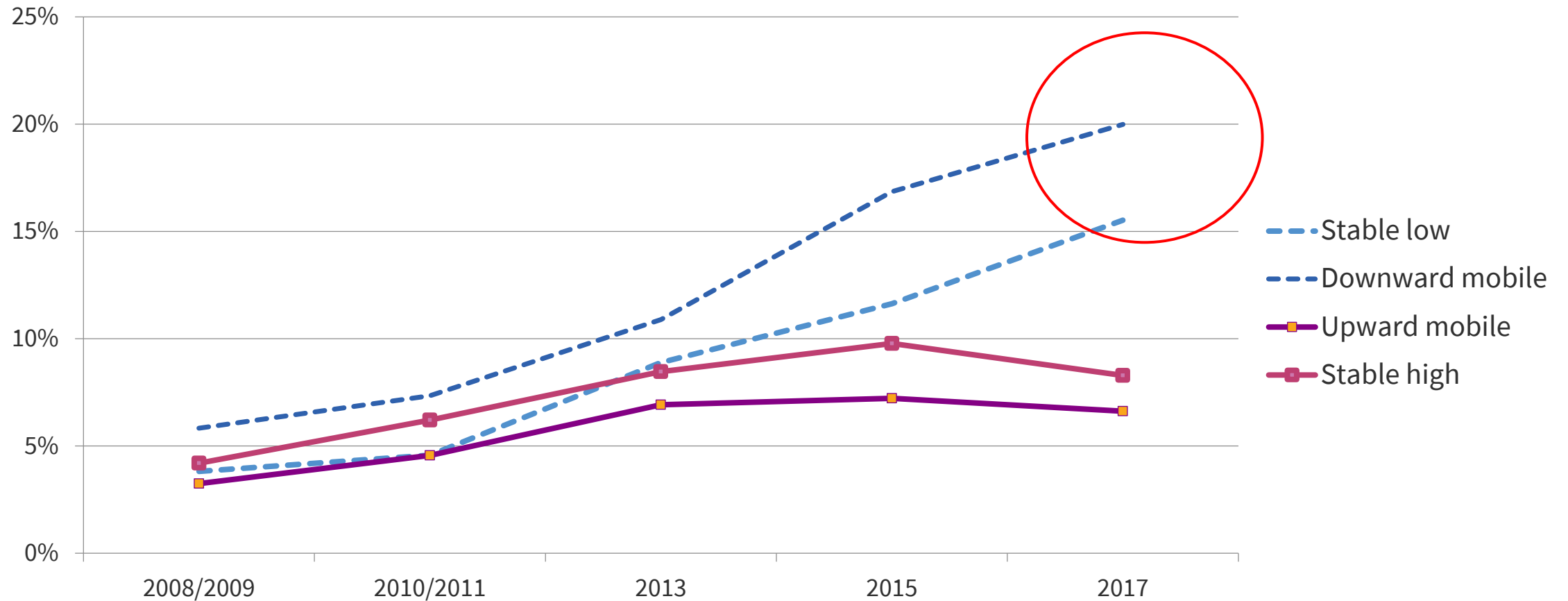

Päivittäinen tupakointi koulutustason mukaan, naiset, 25-64-vuotiaat (ikävakioitu)

...myös nuorilla

Päivittäinen nuuskan käyttö sosiaalisen liikkuvuuden ryhmässä , pojat, 2008-2017

Lopuksi

- Miehet eikä naiset saavuta nykytrendillä tavoitetta savuttomasta Suomesta, naiset lähellä
- Haasteet
 - **Terveyden eriarvoisuus** – negatiivinen kehitys niin aikuisissa kuin nuorissakin
 - Ei vain savukkeet, myös esim. nuuska
 - Tupakkayhtiöiden rooli, tupakkatuotteiden kulttuurinen asema
- Mitä pitäisi tehdä? **Tukea tupakkatuotteiden käytön lopettamista**
 - Esim. maksuton tupakoinnin lopettamisen tuki? Kustannukset vrt. 1,5 miljardia?

Lisälukemista

- Ruokolainen Otto, Ollila Hanna, Lahti Jouni, Rahkonen Ossi. Intergenerational social mobility, smoking and smokeless tobacco (snus) use among adolescents during 2008–2017. Addictive Behaviors. <https://doi.org/10.1016/j.addbeh.2019.06.011>. In press.
- Ruokolainen Otto, Heloma Antero, Jousilahti Pekka, Lahti Jouni, Pentala-Nikulainen Oona, Rahkonen Ossi, Puska Pekka. Thirty-eight year trends of educational differences in smoking in Finland. International Journal of Public Health, 2019, Epub ahead of print. <http://dx.doi.org/10.1007/s00038-019-01228-x>
- Ruokolainen O & Ollila H. WHO:n tavoite tupakkatuotteiden käytön vähenemisestä voidaan saavuttaa, kansallista tavoitetta ei nykykehityksellä saavuteta. Helsinki: Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL), Tutkimuksesta tiiviisti 33/2019. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-343-384-7>
- Nuuskasta kvalitatiivista tutkimusta, mm:
 - Liimakka Satu, Ollila Hanna, Ruokolainen Otto, Sandström Patrick, Heloma Antero. Nuorten nuuskaaminen koulu- ja opiskeluterveydenhuollon ammattilaisten näkökulmasta. Yhteistä linjaa etsimässä? Raportti 2/2015. Helsinki: Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-302-421-2>
 - Piispa Mikko (2017): Sammuuko savuke, nouseeko nuuska? http://www.nuorisotutkimusseura.fi/images/julkaisuja/mikkopiispa_sammuukosavuke_verkko-1.pdf